

HET VOLKSPARKSTADION IS VAN ORANJE

Evert ten Napel

Het Volksparkstadion is van Oranje

INSIDE

© 2021 Evert ten Napel
Omslagbeeld: ANP photo
Omslagontwerp: Loudmouth, Utrecht
Binnenwerk: Crius Group, Hulshout

ISBN 978 90 488 6095 1
ISBN 978 90 488 6096 8 (e-book)
NUR 491

www.overamstel.com

OVERAMSTEL

uitgevers

Inside is een imprint van Overamstel uitgevers bv

Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Inhoud

Voorwoord	7	
Inleiding	11	
1	Waar en hoe het allemaal begon	13
2	De krant	19
3	De combinatie, krant en radio	23
4	Naar Hilversum	29
5	Het Gooische Matras	37
6	Langs de Lijn	43
7	WK 1978 Argentinië	53
8	Radio Tour de France	63
9	Meneer De Groot	75
10	Het telefoontje	81
11	Een moeizaam begin	85
12	WK 1982 in Spanje	89
13	Wintersporten	95
14	Nog meer Winterspelen	105
15	Michel Platini en Marco van Basten	113
16	Zomerspelen	119
17	Een dubbel gevoel	127

18	Europa Cup-wedstrijden achter het IJzeren Gordijn	135
19	Guus Geluk	145
20	Mandela	151
21	Oranje op de EK's	155
22	De gemiste finale	163
23	Top 5	171
24	Alpe d'Huez/Alpe d'Huzes	177
25	RTV Oost/Drenthe	181
26	FIFA	185
27	Presentaties	191
28	FOX	197
29	Epiloog	203

Voorwoord

In een 'fabriek' als *Studio Sport* komen de bijdragen van de lopende band. Zoals de koekjes bij Verkade gemaakt worden of de rookworst dagelijks bij de Hema in de vitrine terechtkomt. Wat wij bij de NOS deden, was eigenlijk ook lopendebandwerk.

In de zondagavonduitzending begon je met de twee toppers, Ajax en Feyenoord (alfabetisch gerangschikt!!), dan kwam een subtopper, en de zwart-witwedstrijd was voor Hugo Walker. Vaak Fortuna Geleen tegen Cambuur. Ieder zijn deel, dacht ik dan als avondpresentator. Neen, dat is geen voortrekkerij, dat was zoals het ging: eerst de vaste mensen, dan de freelancers. En toen Herman Kuiphof en Koen Verhoeff vertrokken waren bij de NOS, had je Theo Reitsma, die was de alleenheerser, dan kwam het duo Ten Napel (Evert) en Poelmann (Eddy) en daarna de tweede camerawagen (zwart-wit) voor Hugo.

Er waren wel jaren dat er wat nieuwe of vreemde vogels tussendoor kwamen lopen (ik herinner me nog Wim Jesse die van de AVRO overkwam, maar die toch moest ervaren dat praten in een microfoon nog niet zo eenvoudig was), maar over het algemeen was het schema van verslaggevers duidelijke

lijk: Reitsma, Ten Napel, Poelmann, Walker en de invallers. Ja, dat laatste was ik ook weleens.

Heel veel vroeger. Er was niemand, daarom moest ik AGOVV-Ajax doen. Zeggen wie de bal erin schopte, dat was eigenlijk alles. Tot grote trots van mijn vader moest ik ook (omdat het geluid bij Hugo Walker uitgevallen was) de wedstrijd Iran-Schotland bij het WK in 1978 doen. Makkie natuurlijk, want we hadden in de studio in Hilversum geen opstellingen binnengekrepen en improviseren vond ik wel leuk. Met droge oksels haalde ik het einde. De opstelling van Iran moet nog steeds in Hilversum binnenkomen, weet ik.

Kijk, Theo werd terecht bijna heilig verklaard door de grachtengordel en omstreken en dan zit je in Nederland altijd goed. Theo was ook de beste. Hij was vooral zuinig met woorden en in goed commentaar geven loont dat. Hij had de meeste NOS-ervaring, dat natuurlijk ook. Toen Reitsma nog derde wiel aan de wagen was, streden Kuiphof en Verhoeff om de bloemen. Herman kwam van de VPRO en had min 17 in de brillenglazen en Koen was eigenlijk van de AVRO en ook specialist bij Hijs Hokij. Herman won vaak. Koen weigerde met Theo te praten (echt waar) en dat leverde soms enorm geestige situaties op. 'Wil jij even aan hem (wijzend op Reitsma) vragen welke wedstrijd hij wil doen?' Antwoord: 'Zeg even tegen die man naast je (wijzend op Verhoeff) dat ik wel naar Twente ga.' Ik zwijg er verder over, maar het was ridicuul tot in de derde macht.

Totdat Evert binnenkwam. Een Drent dus en die tellen niet

alleen hun woorden, maar ook de punten en komma's. In eerste instantie noemden wij hem Evert en Omstreken (E&O), een handbalgrapje. U hoeft niet te lachen, ook niet als u uit Emmen komt. Evert zei wat hij dacht en soms dacht hij na over wat hij gezegd had. Zo gaat dat in het leven.

Hij was de man van Hamburg 1988 en daarmee heeft hij geschiedenis geschreven. Niemand anders had die wedstrijd mogen doen, ook Reitsma niet. Evert keek dat lullige rollertje van Marco erin en ontplofte toen met heel Holland achter zich. Al zou hij nooit meer wat anders gedaan hebben in zijn leven, dan was het in de ogen van velen van ons toch een compleet bestaan geweest.

Evert was ook weergaloos als er spannend handbal was, of skispringen op nieuwjaarsochtend. Dan presenteerde ik in een ongezellige, stille studio in Hilversum en had Evert ergens in een koude kamer in Oostenrijk geslapen. Dan wensten we elkaar, over de zender, gelukkig nieuwjaar. Zoals nuchtere mensen dat doen. Zo waren we met elkaar verbonden. Hij kletste ergens, ik kondigde hem aan.

Toen hij afscheid nam van de NOS nodigde hij me uit. Ergens op de Veluwe, een mooie avond zonder bazen en gewauwel en een restaurant met recht-door-zee-maaltijden. Met vrienden, naar bleek. En dus bleef de groep mooi klein. En die werd kleiner en kleiner.

Heel eerlijk en ik overdrijf geen centimeter, hij, Evert ten Napel en ik hebben nog regelmatig contact. Er bestaat iets van vriendschap die dateert van vroeger. Genegenheid via onze

vrouwen en kinderen, maar vooral vriendschap tussen ons. Hij deugt en is wie hij is. Hij praat zoals hij praat en daar kun je van houden of niet. Hij is duidelijk, recht door zee (net als die maaltijden van toen), zoals een bakker die om vier 's uur ochtends zijn meel staat te prepareren voor lekker brood. Evert is echt en Evert slijmt niet. Hij zegt wat hij ziet.

Nu zijn we oud en kwetsbaar geworden en we weten dat alletwee, ook van elkaar. Onze toekomst ligt achter ons. Daarom bellen we elkaar soms en vinden dat prettig. Hé ouwe lul, zeg hij dan. Dat kunnen we van elkaar hebben.

Hij heeft een boek geschreven en dat ga ik later wel lezen. Ik moet nu zeggen dat ik van Evert houd. Zonder problemen zeg ik dat. We waren jarenlang collega's en zagen elkaar toen zelden. Nu eten we weleens samen, met de vrouwen erbij. Zoals het hoort. We hebben toch goddorie niet al die jaren samengewerkt om zo maar elkaar te vergeten.

Ik heb weinig – maar wel een paar erg goede – vrienden overgehouden bij de NOS (en ga ze u niet noemen, lekker puh), maar Evert en ik gaan goed door één deur. En die deur staat nog steeds open voor elkaar. Laat het nog even zo blijven.

Wat hij ook schrijft in dit boek, het is zijn visie op de sportwereld en daar heeft hij alle recht op.

Het ga u als lezer goed.

Mart Smeets

Inleiding

Door al het gedoe rond het coronavirus werd ik steeds chagrijniger. ‘Heb je je handen wel gewassen?’, kreeg ik elke dag tientallen keren te horen. ‘Nee, je mag geen boodschappen meer doen bij de Appie, veel te druk en veel te gevaarlijk.’ ‘Opa, je mag mij niet aanraken,’ roept kleindochter, die ik wel op kan vreten normaal, zo’n schatje. Ook kleinzoon van vijf weet al precies wat wel en wat niet mag. Normaal gesproken passen mijn vrouw en ik elke week op dit schattige tweetal, nu door die corona even niet.

Het is allemaal goed bedoeld hoor, die bezorgdheid. Dochterlief had zelfs een test geregeld waaruit bleek dat ik negatief was. ‘Maar morgen kun je het wél oplopen,’ hoor ik dan. Zo kan ik nog wel even doorgaan en daar word ik chagrijnig van. Zó erg dat mijn wederhelft mij in een wanhopige en boze bui toeriep: ‘GA EEN BOEK SCHRIJVEN!’

Daar gaat-ie dan!

1

Waar en hoe het allemaal begon

In de achterkamer van de bakkerij waar ik woonde met vader, moeder, een broer en drie zussen, stond een radio. Televisie hadden we nog niet. Ik heb het over midden jaren vijftig. Opa Evert wel, die had een zwart-wittoestel. Wij als kinderen mochten af en toe komen kijken. Niet naar de VARA, dat was volgens opa het rode gevaar.

Op zondagochtend naar de kerk en na de overheerlijke warme hap (mijn moeder kon lekker koken), kwam uit die radio de stem van mr. G.B.J. Hiltermann. Wij, de kinderen, dienden te zwijgen, want vader Hendrik luisterde naar wat Hiltermann van de toestand in de wereld vond. Ons interesseerde het weinig, maar die donkere stem boeide mij als oudste wel. Een stem die ons vanuit een verre studio helemaal uit Hilversum vertelde wat er zich zoal in de wereld afspeelde.

Daarna ging vader, die de hele week keihard had gewerkt in de bakkerij, een middagdutje doen. En als hij en moeder het konden opbrengen gingen ze ook nog naar de middagdienst in de gereformeerde kerk van ons dorp Klazienaveen. Soms gin-

gen mijn zusjes mee, maar mijn broer en ik vonden één keer naar de kerk meer dan genoeg. Wij gingen dan stiekem naar het voetballen, alhoewel dat niet mocht van de dominee. Eerst naar Zwartemeer en later naar SC Drenthe, want die speelden profvoetbal en daar kwamen vedetten als Abe Lenstra en Helmut Rahn. In Klazienaveen hadden we Catrinus van der Werf en Tonny Roosken en die vonden we zelfs beter dan Abe en Helmut. Het ging lang goed, totdat we een keer werden gesnapt en dat uitje naar het voetbal eventjes was afgelopen.

Dan maar naar de radio luisteren, dacht ik. In de achterkamer zat op zondagmiddag niemand, en na wat draaien aan de knopjes vond ik de KRO die op zondagmiddag met de stemmen van Leo Pagano en Dick de Vree verslag deed van het laatste kwartier van een Eredivisiewedstrijd. Daarna kwam de AVRO met de wekelijkse *Sportrevue*, gepresenteerd door eerst Tom Schreurs en later door Dick van Rijn met alle uitslagen, standen en nabeschouwingen. Ik vond het geweldig. Die stemmen uit dat apparaat die mij het gevoel gaven erbij te zijn. Verslag doen van een voetbalwedstrijd... gewéldig leek me dat! En vanaf dat moment nam ik me voor: dat wil ik later ook!

Maar die gedachte, die droom, spatte al snel uiteen. Want wees nou eerlijk, een jongeman uit Zuidoost-Drenthe die radioverslaggever wil worden. Leuk idee, maar dat gaat 'm niet worden, zeker niet in die tijd. Hilversum, waar lag dat ook alweer? Helemaal in het westen, het verre westen voor ons. Als wij met de voetballers van vv Klazienaveen soms voor een

bekerduel een keer Zwolle voorbij moesten over de IJsselbrug, dan stonden we, bij wijze van spreken, al met 3-0 achter. Wij voelden ons provinciaaltjes, die bovendien dialect spraken. Dat kon écht niet. Helaas... dan maar als oudste zoon mijn vader opvolgen in de bakkerij.

Om naar de hbs te kunnen gaan, fietste ik zes jaar lang van Klazienaveen naar Emmen. Het laatste stuk over de Meerdijk, waar nu het stadion De Oude Meerdijk van FC Emmen ligt.

'Zes jaar' zal de oplettende lezer denken? De HBS had toch vijf klassen? Inderdaad, ik heb er eentje gedubbeld en wel het tweede leerjaar. Ik nam leren niet zo nauw, was meer met andere zaken bezig als voetballen en moest ook helpen in de bakkerij.

Ondanks het overdoen van die klas ging het me eigenlijk vrij eenvoudig af. Na het derde jaar koos ik voor de A-kant, ook omdat ik van wis-, meet-, natuur- en scheikunde geen jota snapte. Talen lagen me veel beter. Tijdens mijn latere bezigheden is me dat goed van pas gekomen.

Vlak voor het eindexamen moesten alle leerlingen langs bij de rector die iedereen vroeg naar zijn of haar plannen na de schoolperiode. Ietwat timide ging ik de deur door naar de kamer van dr. J.L.P. Brants, een strenge, doch rechtvaardige rector. Hij vroeg me na een korte inleiding naar mijn plannen. 'Ik wil radioverslaggever worden,' antwoordde ik. Na een korte stilte zei meneer Brants: 'Dan wens ik je veel succes, Evert.' Na ongeveer een minuut stond ik weer buiten. Mijn klasgenoten waren zeker een kwartier binnen geweest. Maar

ja, die gingen verder studeren, of naar de Boerenleenbank of naar de Kweekschool. Ik begreep ook wel dat mijn wens om radioverslaggever te worden op zijn minst bijzonder was te noemen en niet zo goed viel bij de rector.

Jaren later, ik was inmiddels verslaggever bij *TROS Aktua Radio*, kwam ik meneer Brants onverwachts tegen op het Centraal Station in Utrecht. 'Ik had toen niet gedacht dat het je zou lukken, maar ik neem het je wel een beetje kwalijk dat je bij de TROS werkt en niet bij de NCRV,' zei hij openhartig. Dr. J.L.P. Brants was een geboren Zeeuw en behoorlijk gereformeerd. Met een glimlach zei ik nog: 'Die wilden me niet meneer, en de TROS wel.' 'Veel succes verder,' riep hij nog op weg naar de trein.

Na het diploma van de hbs in Emmen te hebben behaald en de militaire dienstplicht te hebben vervuld, begon het echte leven van geld verdienen. Ik zou bakker Evert worden, net als mijn opa. Vrij gemakkelijk alle benodigde diploma's behaald en samen met een jongere broer van mijn vader, ging ik het filiaal van bakkerij Ten Napel in Emmen runnen. Omdat ik veel sportte, namelijk voetbal en handbal, en ook scheidsrechter was in beide takken van sport, had ik in Emmen en omgeving veel contacten en mede daardoor liep de bakkerij als een trein.

Maar diep vanbinnen was ik niet gelukkig. Bovendien kreeg ik last van meelallergie en was het daardoor soms geen pretje in de bakkerij. En ik bleef maar dromen over die stemmen op de radio... Dick van Rijn, Wim Hoogendoorn, Theo Koomen, Leo Pagano. Tsjongejonge, wat zou ik dát graag willen.

Omdat ik heel veel contacten had in de sport, kwam Wil van Beveren – inderdaad de vader van legendarische keeper Jan – op mijn pad. ‘Beef’, zoals hij werd genoemd op de redactie van de *Emmer Courant*, was chef van de sportredactie en had in de maandageditie een rubriek met de welluidende titel ‘Speldenprikjes’. In eerste instantie vroeg Wil mij om op zondagavond wat wetenswaardigheden van het sportweekeinde door te bellen. Het duurde niet lang of hij stelde voor of ik op zondagavond naar de redactie wilde komen om de rubriek zelf te schrijven. Dat wilde ik maar wat graag, want zo had ik een voet tussen de deur van de journalistiek. Geen radio weliswaar... maar dan maar schrijven, ook prima.

Zondagavond zat ik tot laat op de redactie de rubriek te schrijven en daarna mee te helpen om de kopij van de correspondenten te bewerken. Die schreven hun stukjes vaak nog op papier, sommigen gebruikten een typemachine. De teksten waren altijd veel te lang en moesten dus worden ingekort en soms herschreven. Zo’n avond duurde tot in de kleine uurtjes en vroeg in de morgen stond ik dan weer gevulde koeken, taart en sprits te bakken. Maar ik had het ervoor over, want er gloorde licht aan de horizon en ik bleef hoop houden toch uit de bakkerij te kunnen. Het probleem was echter dat ik dat mijn ouders niet durfde te vertellen. De reden was dat van mij als oudste werd verwacht dat ik mijn vader zou opvolgen...

Intussen bleef de radio maar door mijn hoofd spoken. Ik kocht bij een oom en tante, die een zaak in witgoed, radio’s

en televisies hadden, een cassette recorder en ging oefenen. Zo reed ik in mijn Morris Mini naar Amsterdam om vanaf de staantribune te kijken naar een wedstrijd van Ajax. Met de recorder in mijn zak stond ik hardop pratend verslag te doen van de wedstrijd. Natuurlijk keken de omstanders me aan met een blik van: die vent is niet goed wijs, die staat in zichzelf te praten! Maar ik was me van dat alles niet echt bewust en ging volledig op in de wedstrijd. Thuis op mijn zolderkamertje luisterde ik de verslagen terug en vond het al heel wat. Er was een begin, zeer amateuristisch, maar ik dacht: Dick van Rijn, Wim Hoogendoorn, Theo Koomen en Leo Pagano zullen ook wel zo zijn begonnen.

2

De krant

Eindelijk was ik in de journalistiek terechtgekomen. Weliswaar parttime, maar toch. Naast het werk op de zondagavond voor de *Emmer Courant* maakte ik ook voor de lokale *Gezinsbode*, elke woensdag, een hele pagina over sport. Zelf knippen en plakken, foto's erbij zoeken en de pagina afleveren bij de zetters. Dat gebeurde in Winschoten, op de burelen van de *Winschoter Courant*, een regionaal dagblad dat als eerste in het land kleurenfoto's afdruckte, gemaakt door Han de Graaf, zoon van de directeur. Diezelfde directeur zag kennelijk iets in mij en bood mij een vast dienstverband aan. Ik moest het aan mijn vader vertellen... Met knikkende knieën, maar toch maar niet al te lang om de hete brei gedraaid, meldde ik: 'Pa, ik ga uit de bakkerij en ga bij de krant werken.' En wie schetste mijn verbazing? 'Dat is mooi jongen, veel succes,' was alles wat hij zei... Iets later werd duidelijk dat het probleem nóg minder groot was dan ik aanvankelijk dacht, want mijn broer bleek heel graag de bakkerij in te willen.

Op een maandagmorgen moest ik me om 8.00 uur melden

bij de chef van de redactie, ene Roel Waalkens. 'Waar woon jij?' vroeg hij. Ik antwoordde: 'In Klazienaveen en soms in Emmen bij mijn vriendin.' 'En jij wilt werken in Winschoten? Nou, dat wordt helemaal niks.'

Een lekker begin... Ik dacht enige minuten na en zei: 'Nou als het niks wordt, dan ga ik maar weer naar huis.' En zo was ik een klein uur in dienst van de *Winschoter Courant* of ik stond weer op de stoep van mijn ouderlijk huis. Ik was nog niet de deur binnengestapt of directeur De Graaf belde. 'Wat is dit nou?' riep hij verbaasd uit. Ik zei: 'Als ik zo moet werken met een chef, dan gaat dat niet lukken en dan kunnen we er beter direct een vette streep onder zetten.' 'Zo, jij bent kort veur de kop,' antwoordde De Graaf. Hij probeerde me nog om te praten, wat niet lukte. Daar stond ik dan na een uur, zonder werk. Terug naar de bakkerij was geen optie. Een dergelijk gezichtsverlies wilde ik mezelf besparen. Maar wat nu??

Ik vertelde het verhaal kort op de zondagavond aan Van Beveren, die zei: 'Hier kom ik op terug.' De volgende dag moest ik op rapport bij Piebe Prins, hoofdredacteur van de *Emmer Courant*. En voor ik het wist, was ik benoemd tot leerling-redacteur van de grote *Emmer Courant*. Ik kon de volgende dag al beginnen. Geweldig!

Weliswaar werd mijn eerste reportage door chef redactie Boudewijn Hoving niet goed genoeg bevonden voor plaatsing. Maar met zijn hulp werd het artikel tot bruikbaar herschreven – ik was apetrots. Van Hoving en de andere redacteurs heb ik ontzettend veel geleerd. André Java, Jan ter Haar en vele

anderen waren geweldige leermeesters, net als de routiniërs Henk Steenhuis en Piet Katoen.

Ik had de vrijheid om naast de vijf dagen die ik werkte als stad- en streekredacteur op mijn vrije zondag ook op de sportredactie te werken, waar ik gretig gebruik van maakte. Zo mocht ik wedstrijdverslagen maken van derby's als Emmen-Germanicus en CEC-Valthermond. Ook kreeg ik handbaltopclub E&O in mijn pakket.

Vervolgens wilde eindredacteur Jan Stevens een ziekenomroep starten in het lokale Scheper Ziekenhuis en vroeg vrijwilligers op de redactie. Ik was een van de eersten en kreeg een sportprogramma. Allemaal op vrijwillige basis natuurlijk, maar het was een begin. Naast mij had ook de latere jaurnalverslaggever en Emmenaar Willem Bemboom een nieuwsprogramma. Een van de vrouwelijke presentatoren was logopediste en ik besloot logopedie te gaan volgen, om op die manier accentvrij te kunnen presenteren. Tijdens een van de voetbalderby's ontmoette ik Henk Kok, verslaggever bij de RONO (Regionale Omroep Noord en Oost). Ik vertelde hem van mijn ambities en enige tijd later maakte ik met hem een proefuitzending voor de ziekenomroep in Stadskanaal.

Kort daarop belde Henk opnieuw en hij vroeg of ik een telefonisch verslag kon doen van een tophandbalwedstrijd van E&O. 'Je mag ongeveer anderhalve minuut maken. Schrijf je tekst uit, oefen een keer met de stopwatch en dan weet je of het te lang of te kort is. We nemen het vlak voor de uitzending op, dan kun je een eventuele verspreking nog verbeteren.'

Het lukte direct in één keer en ik had mijn eerste reportage gemaakt voor een échte omroep. Om dit te vieren heb ik 's avonds met vrienden een drankje gedronken – en zelf stilletjes teruggedacht aan alle zondagmiddagen in het achterkamertje gekluisterd aan de radio.